

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 22.5.2026
COM(2026) 244 final

2026/0121 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

**millega lubatakse Saksamaal kohaldada elektrimaksu vähendatud määra sadamakai
ääres seisvatele laevadele vahetult jaotatava elektri suhtes direktiivi 2003/96/EÜ artikli
19 kohaselt**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Energiatoodete ja elektrienergia maksustamist reguleeritakse Euroopa Liidus nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiiviga 2003/96/EÜ, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik¹ (edaspidi „energia maksustamise direktiiv“ või „direktiiv“).

Direktiivi artikli 19 lõike 1 kohaselt võib nõukogu lisaks selle direktiivi artiklites 5, 15 ja 17 sätestatud komisjoni ettepaneku põhjal ühehäälselt lubada, et liikmesriik kehtestab teatavatel poliitilistel kaalutlustel täiendava maksuvabastuse või vähendab maksustamistaset.

Nõukogu 7. oktoobri 2020. aasta rakendusotsusega (EL) 2020/1436² (millele eelnesid nõukogu 14. oktoobri 2014. aasta rakendusotsus 2014/722/EL³ ja nõukogu 12. juuli 2011. aasta rakendusotsus 2011/445/EL⁴) juba lubati Saksamaal kohaldada elektrimaksu vähendatud määra sadamakai ääres seisvatele laevadele (välja arvatud eraomanduses olevad lõbusõidulaevad⁵) vahetult jaotatava elektri suhtes (edaspidi „kaldalt tulev elekter“).

Käesoleva ettepaneku eesmärk on pikendada seda luba vastavalt Saksamaa taotlusele, arvestades, et praegune erand kaotas kehtivuse 31. detsembril 2025.

26. augusti 2025. aasta kirjaga teatasid Saksa ametiasutused komisjonile oma kavatsusest pikendada kehtivat meetet kuni 31. detsembrini 2029. Lisateave esitati 23. jaanuari 2026. aasta kirjas.

Saksamaa soovib pikendada luba kohaldada vähendatud maksumäära 0,50 eurot/MWh üksnes ärielistel eesmärkidel liidu mere- ja sisevetes tegutsevate laevade⁶ (sealhulgas kalapüük) kaldalt tuleva elektri suhtes⁷. Kõnealune määr on võrdne direktiivis sätestatud alammääraga, mis kehtib elektrienergia äriotstarbelise kasutuse korral.

Taotletud kehtivusaeg on 1. jaanuarist 2026 kuni 31. detsembrini 2029. Sellega jätkatakse praeguse erandi kohaldamist ja see jääb energia maksustamise direktiivi artikliga 19 lubatud maksimaalse ajavahemiku piiresse.

¹ ELT L 283, 31.10.2003, lk 51, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj>

² Nõukogu 7. oktoobri 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/1436, millega lubatakse Saksamaal kohaldada elektrimaksu vähendatud määra sadamakai ääres seisvatele laevadele vahetult jaotatava elektri suhtes direktiivi 2003/96/EÜ artikli 19 kohaselt (ELT L 331, 12.10.2020, lk 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1436/oj) ning nõukogu 12. oktoobri 2020. aasta rakendusotsuse (EL) 2020/1436 (millega lubatakse Saksamaal kohaldada elektrimaksu vähendatud määra sadamakai ääres seisvatele laevadele vahetult jaotatava elektri suhtes direktiivi 2003/96/EÜ artikli 19 kohaselt) parandus (ELT L 342, 16.10.2020, lk 31, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1436/corrigendum/2020-10-16/oj)

³ ELT L 300, 18.10.2014, lk 55.

⁴ ELT L 191, 22.7.2011, lk 22.

⁵ Mõiste „eraomanduses olevad lõbusõidulaevad“ on määratletud direktiivi 2003/96/EÜ artikli 14 lõike 1 punkti c teises lõigus.

⁶ Taotluses märgitud kui kõik kombineeritud nomenklatuuri gruppi 89 kuuluvad mootoriga laevad, paadid ja ujukonstruktsioonid.

⁷ Nagu on sätestatud siseriiklikus õiguses, ei kohaldata meetet kaldalt tuleva elektri suhtes, mida tarnitakse veesõidukitele nende laevatehases viibimise ajal.

Selline vähendamine peaks looma majandusliku stiimuli kaldalt tuleva elektri kasutamiseks, et vähendada sadamalinna õhusaastet, parandada õhu kvaliteeti ja vähendada müra, mis on kasulik kohalike elanike tervise seisukohast.

Saksamaa kohaldatava meetme eesmärk on vähendada ka veetranspordi keskkonnamõju.

Saksamaa soovib taotletud meetmega pakkuda jätkuvalt stiimulit kaldalt tuleva elektri kasutamiseks, kuna seda peetakse vähem saastavaks kui elektrienergia tootmist sadamakai ääres seisvate laevade pardal. Nagu taotluses märgitud, on elektrimaksu harilik määr Saksamaal 20,50 eurot/MWh. Maksuvähendus on praegu 20,00 eurot/MWh. See tähendab, et kasutajad peavad maksma 0,50 eurot/MWh, mis on energia maksustamise direktiivi alusel kohaldatav ELi elektrienergia madalaim maksumäär (nagu on sätestatud artikli 10 lõikes 1 ja I lisa tabelis C äriotstarbelise kasutuse puhul). Saksamaa lubab maksusoodustust anda tarnimisel kohaldatava vähendatud maksumäärana (nõutav luba) või maksutagastusena.

Liikmesriigid peavad vastavalt energia maksustamise direktiivi artikli 14 lõike 1 punktile c vabastama maksust energiatooted, mida kasutatakse elektrienergia tootmiseks sadamakai ääres seisvatel laevadel. Nad võivad maksust vabastada ka elektrienergia, mis on toodetud siseveeteedel navigeerimiseks ette nähtud laeva pardal vastavalt direktiivi artikli 15 lõike 1 punktile f. Saksamaa on kinnitanud, et ta on viimati nimetatud vabatahtliku erandi üle võtnud.

Saksa ametiasutused on teatanud, et maksusoodustus kehtib kõikidele laevadele, välja arvatud eraomanduses olevad lõbusõidulaevad, mis tähendab, et maksusoodustust kohaldatakse kõigi kaubanduslikuks meresõiduks kasutatavate laevade suhtes, sõltumata nende suurusest või lipuriigist. Laevadel ei ole siiski kohustust kasutada kaldalt tulevat elektrit.

Nagu taotluses märgitud, taotles 2024. aastal maksusoodustust kokku 28 äriühingut. Lisaks varustatakse kaheksas kohas Saksamaa mereväge kaldalt tuleva elektriga. Saksamaal on mere- ja siseveesadamate kai ääres üle 400 paikse või mobiilse kaldalt tuleva elektri rajatise. 50 mere- ja siseveesadamade kavandatakse või ehitatakse (täiendavaid) kaldaäärseid rajatisi.

Meetmest tulenevate maksukulude hindamiseks arvutasid Saksamaa ametiasutused saamata jäänud maksutulu, võttes aluseks kasu saamiseks tarbitud elektrienergia koguse ja eelise summa. Praegu on maksusoodustus 20,00 eurot/MWh (eespool nimetatud tavaline maksumäär on 20,50 eurot/MWh).

2024. aastal tarniti ligikaudu 74 100 MWh elektrit kas soodushinnaga või saadi maksusoodustust. Selle tagajärjel jäi 2024. aastal maksutulu saamata ligikaudu 1,48 miljonit eurot.

Saksamaa taotles luba alates 1. jaanuarist 2026 kuni 31. detsembrini 2029, ilma et praegu kehtiv erand katkeks, ja kooskõlas direktiivi artikli 19 lõikes 2 osutatud maksimaalse ajavahemikuga.

Maksuvähendusega tahab Saksamaa pakkuda laevakäitajatele stiimulit kaldalt tuleva elektri kasutamiseks, et vähendada kai ääres seisvate laevade kütuste põletamisest tekitatud õhusaastet ja müra ning ka CO₂ heidet. Vähendatud maksumäära kohaldamine tugevdab kaldalt tuleva elektri konkurentsivõimet võrreldes energiaaktsiisist vabastatud punkrikütuste põletamisega pardal.

Saksamaa ametiasutused leiavad, et kava vastab komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 (aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks) artikli 44 tingimustele⁸. Saksamaa ametiasutused ei teatanud seega kavast ametlikult komisjonile, vaid edastasid selle asemel 1. juulil 2024 komisjoni elektroonilise teavitussüsteemi kaudu komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artikli 11 kohase aruandluskohustuse raames kava kohta kokkuvõtliku teabe⁹.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Elektrienergia maksustamine on reguleeritud direktiiviga 2003/96/EÜ, eelkõige selle artikliga 10. Artikli 14 lõike 1 punktis c on sätestatud kohustus kohaldada laeva pardal toodetava elektrienergia suhtes maksuvabastust. Artiklitega 5, 15 ja 17 on liikmesriikide jaoks ette nähtud võimalus kohaldada teatavat tüüpi elektrikasutuse suhtes maksuerisusi, sealhulgas maksuvabastusi ja maksusoodustusi. Samas ei ole nende sätetega ette nähtud vähendada kaldalt tuleva elektri maksustamist.

Energia maksustamise direktiivi sätted

Direktiivi artikli 19 lõike 1 esimeses lõigus on sätestatud järgmine:

„Lisaks eelmiste artiklite sätetele, eriti artiklitele 5, 15 ja 17, võib nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal ühehäälselt lubada liikmesriigil kehtestada täiendava maksuvabastuse või -vähenduse teatavatel poliitilistel kaalutlustel.“

Kõnealuse maksuvähendusega taotlevad Saksamaa ametiasutused eesmärgi edendada keskkonnasäästlikumat viisi sadamakai ääres seisvate laevade elektriga varustamiseks ning seeläbi parandada kohalikku õhukvaliteeti ja vähendada müra.

Komisjon on juba soovitanud kasutada kaldalt tulevat elektrit selle asemel, et toota elektrienergiat sadamakai ääres seisvate laevade pardal, ning on seega tunnistanud kõnealuse tegevuse keskkonnamõju¹⁰.

Praegu on elektri harilik maksumäär 20,50 eurot/MWh, samas kui maksusoodustus on 20,00 eurot/MWh. Seega kohaldatakse ELi elektrimaksumiinimummäära 0,50 eurot/MWh vastavalt energia maksustamise direktiivile. See võib jätkuvalt aidata kaasa seatud poliitikaeesmärgi saavutamisele.

Maksusoodustuse kohaldamine kaldalt tuleva elektri suhtes võib toimuda direktiivi artikli 19 alusel, sest sellega on liikmesriikidel lubatud kehtestada täiendav maksuvabastus või -vähendus teatavatel poliitilistel kaalutlustel.

Saksamaa on taotlenud, et meede kehtiks artikli 19 lõikes 2 sätestatud maksimaalse tähtaja piires, s.o neli aastat. Põhimõtteliselt peab meede jääma jõusse piisavalt pikaks ajaks, et

⁸ ELT L 187, 26.6.2014, lk 1.

⁹ Stromsteuerermäßigung auf direkt am Liegeplatz im Hafen an Schiffe gelieferten elektrischen Strom (landseitige Elektrizität) [BMF, Zoll], kokkuvõtlik teave, mis edastati komisjonile elektroonilise teavitussüsteemi kaudu 01.07.24, <https://competition-cases.ec.europa.eu/cases/SA.114829>.

¹⁰ Komisjoni 8. mai 2006. aasta soovitus 2006/339/EÜ ühenduse sadamates seisvatel laevadel kaldalt tuleva elektri kasutamise edendamise kohta (ELT L 125, 12.5.2006).

avaldada positiivset mõju sadamaoperaatorite investeerimisotsustele kaldalt tuleva elektri rajatistesse ja laevaoperaatorite investeerimisotsustele pardaseadmetesse.

Erand ei tohiks siiski kahjustada kehtiva õigusraamistiku edasist arengut ning selle puhul tuleks arvesse võtta energia maksustamise direktiivi käimasolevat läbivaatamist ja seda, et nõukogu võib võtta vastu õigusakti, mis põhineb komisjoni ettepanekul energia maksustamise direktiivi uuesti sõnastamiseks¹¹.

Eelkõige on komisjon energiatoodete ja elektrienergia maksustamise direktiivi kavandatava uuesti sõnastamise raames näinud liikmesriikidele muu hulgas ette võimaluse kohaldada sadamakai ääres seisvatele laevadele vahetult jaotatava elektri suhtes maksuvabastusi, osalisi maksuvabastusi või vähendatud maksumäärasid, et stimuleerida sellise elektritaristu arendamist ja kasutamist.

Seetõttu näib asjakohane anda luba taotletud ajavahemikuks.

Riigiabi eeskirjad

Saksa ametiasutuste kavandatud vähendatud maksumäär 0,50 eurot/MWh on võrdne ELi madalaima maksustamistasemega elektrienergia äriotstarbelise kasutuse puhul vastavalt direktiivi 2003/96/EÜ artiklile 10.

Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artiklis 44 on sätestatud tingimused, mille alusel võib direktiivi 2003/96/EÜ kohaselt keskkonnamaksu vähendustena antava abi vabastada riigiabist teatamise nõudest.

Saksamaa ametiasutused märgivad, et praegune kava ja sellele eelnenud kavad vastavad komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artikli 44 tingimustele. Seepärast ei teatatud kavast komisjonile. 1. juulil 2024 edastas Saksamaa kokkuvõtliku teabe komisjoni elektroonilise teavitussüsteemi kaudu, nagu on nõutud komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artiklis 11.

Nõukogu rakendusotsuse ettepanek ei piira liikmesriigi kohustust tagada riigiabi eeskirjade järgimine. Nõukogu rakendusotsuse ettepanek ei mõjuta ka liikmesriigi kohustust teatada komisjonile abist enne selle rakendamist vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikele 3, kui uus abi ei kuulu määruse (EL) nr 651/2014 alla.

• Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega

Keskkonnapoliitika ja kliimamuutuste poliitika

Taotletud meede on peamiselt seotud ELi keskkonnapoliitika ja kliimamuutuste poliitikaga. Kuna meede aitab vähendada punkrikütuste põletamist sadamas seisvate laevade pardal, aitab see kaasa eesmärgile parandada kohaliku õhu kvaliteeti ja vähendada müra. Välisõhu kvaliteeti käsitleva direktiiviga 2008/50/EÜ¹² kohustatakse liikmesriike tagama, et mitme õhusaasteaine heide jääks alla direktiivis kehtestatud piirtaseme, sihttaseme ja muude õhukvaliteedi normide. See tähendab, et liikmesriigid peavad leidma lahendused sellistele

¹¹ COM/2021/563 final; Ettepanek: Nõukogu direktiiv, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise liidu raamistik (uuesti sõnastatud)

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2008. aasta direktiiv 2008/50/EÜ välisõhu kvaliteedi ja Euroopa õhu puhtamaks muutmise kohta (ELT L 152, 11.6.2008, lk 1).

probleemidele nagu sadamakai ääres seisvate laevade heide, kui see on asjakohane. Võib eeldada, et sadamates, kus need probleemid esinevad, soodustatakse üldise õhukvaliteedi strateegia ühe aspektina kaldalt tuleva elektri kasutamist. Kaldalt tuleva elektri kasutamist soodustatakse ka direktiiviga (EL) 2016/802,¹³ millega reguleeritakse laevakütuste väävlisisaldust.

Saksamaa soovib taotletud meetme pikendamisega pakkuda stiimuli kaldalt tuleva elektri kasutamiseks, kuna seda peetakse vähem saastavaks kui elektrienergia tootmist sadamakai ääres seisvate laevade pardal.

Nagu Saksamaa ametiasutused rõhutavad, võib kaldalt tuleva elektri kasutamine pardageneraatorite asemel vähendada õhusaasteainete, näiteks lämmastik- ja vääveldioksiidide, tahkete peenosakeste ja raskmetallide heidet ning mõnel juhul oluliselt vähendada müra. Arvestades, et alates 2030. aastast kohaldatakse rangemaid õhukvaliteedi piirnorme,¹⁴ võib eeldada, et kaldalt tulev elekter muutub heitkoguste vähendamise meetmena olulisemaks.

Kaldaäärsete elektriühenduste kasutamine mitte ainult ei vähenda õhusaasteaineid, tahkeid osakesi ja tahma, vaid toob tõenäoliselt kaasa ka CO₂ heite vähenemise. Seda seetõttu, et tänu energiasüsteemi suuremale tõhususele ja kasutatud sisendkütuste erinevusele on Saksamaa maismaavõrgust saadav elektrienergia vähem CO₂-mahukas kui pardal punkrikütuste põletamisel toodetav elekter.

Hamburgi sadama poolt 2024. aasta kohta esitatud konkreetsed andmed näitavad, et üksnes alternatiivsetest energiaallikatest kaldalt tuleva elektri ostmisega oleks võimalik saavutada järgmine heite vähenemine:

- 4 327 g CO₂ t/a,
- 78,9 g SO_x t/a,
- 2,6 g NO_x t/a ning
- 1,2 PM t/a.

Energiapoliitika

Meede on kooskõlas 13. septembri 2023. aasta määrusega (EL) 2023/1804,¹⁵ milles käsitletakse alternatiivkütuste taristu kasutuselevõttu ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2014/94/EL¹⁶. Kõnealuses määruuses käsitletakse kaldalt tuleva elektri rajatiste paigaldamist sadamatesse, kus on sellekohane nõudlus ning kus need rajatised on kulutasuvad ja keskkonnale positiivse mõjuga. On olemas sarnane meede, mis hinnangu kohaselt aitab samuti saavutada liidu poliitika ja õigusaktide eesmäärke, mille siht on vähendada

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/802, mis käsitleb väävlisisalduse vähendamist teatavates vedelkütustes (ELT L 132, 21.5.2016, lk 58).

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2024. aasta direktiiv (EL) 2024/2881 välisõhu kvaliteedi ja Euroopa õhu puhtamaks muutmise kohta (uuesti sõnastatud) (ELT L 2024/2881, 20.11.2024).

¹⁵ ELT L 234, 22.9.2023, lk 1.

¹⁶ ELT L 307, 28.10.2014, lk 1.

meretranspordi keskkonnajalajälge, ning aitab kaasa teatavate majandustegevuste arendamisele ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c kohaselt¹⁷.

Kaldalt tuleva elektri ebasoodsa konkurentsiolukorra üks olulisi põhjusi on see, et sadamas seisvate laevade pardal toodetud elektrienergia on praegu täielikult maksuvaba. Maksuvaba ei ole mitte ainult elektrienergia tootmiseks põletatav punkrikütus (see vastab direktiivi 2003/96/EÜ artikli 14 lõike 1 punktis a osutatud tavaolukorrale), vaid ka laevade pardal toodetud elektrienergia¹⁸. Kuigi viimasena mainitud maksuvabastust võib olla raske käsitada liidu keskkonnamärgidele vastavana, on selles arvesse võetud praktilisi kaalutlusi. Tegelikult on laeva pardal toodetud elektrienergia maksustamiseks vajalik laevaomaniku (kes asub sageli kolmandas riigis) või -käitaja deklaratsioon tarbitud elektrienergia koguse kohta. Deklaratsioonis peaks lisaks olema osutatud, milline osa elektrienergiast tarbiti selle liikmesriigi territoriaalvetes, kus maks tasumisele kuulub. See oleks laevaomanikele tohtu halduskoormus, kuna nad peaksid esitama deklaratsiooni kõigi liikmesriikide kohta, kelle territoriaalvetes laev on seilanud. Analoogsed kaalutlused kehtivad direktiivi artikli 15 lõike 1 punktis f sätestatud siseveelaevanduse ja vabatahtliku maksustamislahenduse kohta (mida Saksamaa tegelikult rakendab). Arvestades, et fossiilkütustest elektri tootmine laevade pardal on maksust vabastatud, on põhjendatud mitte karistada vähem saastavat kaldalt tuleva elektri alternatiivi, lubades Saksamaal jätkata vähendatud maksumäära kohaldamist.

Transpordipoliitika

Kõnealune meede on kooskõlas komisjoni soovitusega 2006/339/EÜ liidu sadamates kai ääres seisvatel laevadel kaldalt tuleva elektri kasutamise edendamise kohta¹⁹ ning komisjoni teatisega „Strateegilised eesmärgid ja soovitused seoses ELi meretranspordipoliitikaga“²⁰.

Lisaks peavad kruisilaevadeks, parvlaevadeks ja konteinerilaevadeks liigitatud laevad, mille kogumahutavus on üle 5 000, kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. septembri 2023. aasta määrusega (EL) 2023/1805 (mis käsitleb taastuvkütuste ja vähese süsinikuheitega kütuste kasutamist meretranspordis ning millega muudetakse direktiivi 2009/16/EÜ)²¹ alates 2030. aastast kasutama kaldaäärse elektritoite süsteeme, välja arvatud juhul, kui neil on olemas heitevaba tehnoloogia.

Siseturg ja aus konkurents

Siseturu ja ausa konkurentsi seisukohast kõnealune meede üksnes vähendab punkrikütuste maksuvabastusest tulenevat praegust maksumoonutust kai ääres seisvate laevade kahe konkureeriva elektrienergiaallika vahel, milleks on laeva pardal toodetav elektrienergia ja kaldalt tulev elekter.

Saksamaa ametiasutused märgivad, et kaldalt tuleva elektri maksusoodustus ei anna sellest kasu saavatele laevakäitajatele mingit eelist, mis võiks häirida siseturgu. Laevadel toodetud

¹⁷ Komisjoni 17. juuni 2024. aasta otsus C(2024) 3934 final riigiabi lubamise juhu SA.105117 kohta (ELT C/2024/5376, 3.9.2024).

¹⁸ Direktiivi 2003/96/EÜ artikli 14 lõike 1 punkt c.

¹⁹ Komisjoni 8. mai 2006. aasta soovitus 2006/339/EÜ ühenduse sadamates seisvatel laevadel kaldalt tuleva elektri kasutamise edendamise kohta (ELT L 125, 12.5.2006).

²⁰ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Strateegilised eesmärgid ja soovitused seoses ELi meretranspordipoliitikaga kuni 2018. aastani“, KOM(2009) 8 (lõplik), 21. jaanuar 2009.

²¹ ELT L 234, 22.09.2023, lk 48.

elektri asendamine kaldalt tuleva elektriga ei too kaasa mingit kokkuhoidu. Kaldalt tuleva elektri kulud on Saksamaal praegu suuremad kui omatoodetud elektri kulud, isegi kui võtta arvesse maksusoodustust.

Lisaks on asjaomastel laevadel juurdepääs kaldalt tulevale elektrile, olenemata nende lipuriigist. See ei põhjusta seda, et oma riigi ettevõtjaid koheldakse maksustamisel soodsamalt kui nende konkurente teistest ELi liikmesriikidest.

Sadamatevahelise konkurentsi osas võib oletada, et võimalik mõju liikmesriikidevahelisele kaubavahetusele, mis avalduks siis, kui laevad muudaksid oma marsruuti, et kasutada vähendatud maksumääraga kaldalt tulevat elektrit, on tühine. Nagu eespool märgitud, ei muutu kaldalt tuleva elektri kasutamine maksuvähendusest hoolimata vähemalt lühikeses perspektiivis tõenäoliselt ökonoomsemaks kui elektri tootmine pardal. Seega ei moonuta kaldalt tuleva elektri maksuvähendus tõenäoliselt märkimisväärselt sadamatevahelist konkurentsi, sundides laevu selle võimaluse kättesaadavuse tõttu oma marsruuti muutma.

Saksa ametiasutused väidavad, et sadamate valikul on oma osa muudel teguritel (nt laeva ja lasti liik, olemasolevad sisemaaühendused ja muud majanduslikud tegurid). Pelk kaldalt tuleva elektri kättesaadavus ei näi olevat määrav.

Lisaks rõhutavad Saksa ametiasutused, et kaldalt tuleva elektri kasutamine on ka piiratud, sest puuduvad rahvusvaheliselt kokkulepitud tehnilised standardid laevade ühendamiseks elektrivõrku ja mõnel juhul puudub kaldalt tuleva elektri tarnevõimsus.

Kui praeguses raamistikus ja olukorras ei toimu olulisi muudatusi, ei ole madalama maksumäära kohaldamise loa pikendamise ajakava tõttu tõenäoline, et eelmistes lõikudes esitatud analüüs muutuks enne meetme kehtivusaja lõppu.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Nõukogu direktiivi 2003/96/EÜ artikkel 19.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 113 hõlmatud kaudse maksustamise valdkond ei ole ELi toimimise lepingu artikli 3 kohaselt iseenesest Euroopa Liidu ainupädevuses.

Siiski võib direktiivi 2003/96/EÜ artikli 19 kohaselt üksnes nõukogu teisese õigusaktiga lubada liikmesriigil kehtestada selle sätte kohaseid täiendavaid maksuvabastusi või -vähendusi. Seepärast ei ole liikmesriikidel õigust nõukogu asemel tegutseda. Subsidiaarsuse põhimõtet seega käesoleva rakendusotsuse puhul ei kohaldata. Kuna käesolev õigusakt ei ole seadusandliku akti eelnõu, ei pea seda aluslepingute protokolli nr 2 kohaselt edastama liikmesriikide parlamentidele subsidiaarsuse põhimõtte järgimise kontrollimiseks.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega. Maksuvähendus ei ületa kõnealuse eesmärgi saavutamiseks vajalikku.

- **Vahendi valik**

Kavandatud vahend: nõukogu rakendusotsus. Direktiivi 2003/96/EÜ artikliga 19 on ette nähtud üksnes sellist liiki õigusakt.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Meetme võtmiseks ei ole vaja praegu kehtivaid õigusakte hinnata.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Käesolev ettepanek põhineb Saksamaa esitatud taotlusel ja käsitleb ainult kõnealust konkreetset liikmesriiki. Seepärast ei ole sidusrühmadega konsulteeritud.

- **Ekspertarvamuste kogumine ja kasutamine**

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

- **Mõjuhindang**

Käesolevas ettepanekus käsitletakse ühe liikmesriigi taotlusel talle antud luba ja mõju hindamine ei ole vajalik.

Saksamaa esitatud teabest nähtub, et meetmel on maksutulule vaid piiratud mõju ning kaldalt tuleva elektri suhtes kohaldatav maksumäär on endiselt kõrgem kui direktiivis 2003/96/EÜ kehtestatud madalaim maksustamistase. Saksamaa loodab, et meetmel on positiivne mõju keskkonnakaitse eesmärkide saavutamisele, eelkõige sadamalinna õhukvaliteedi parandamisele ja müra vähendamisele.

Kaldalt tuleva elektri kasutamine pardageneraatorite asemel võib vähendada õhusaasteainete, näiteks lämmastik- ja vääveldioksiidide, tahkete peenosakeste ja raskmetallide heidet ning mõnel juhul oluliselt vähendada müra (mida kinnitavad andmed, mis näitavad kaebuste arvu vähenemist linnapiirkondades). Arvestades, et alates 2030. aastast kohaldatakse rangemaid õhukvaliteedi piirnorme, võib eeldada, et kaldalt tulev elekter muutub heitkoguste vähendamise meetmena olulisemaks.

Saksa ametiasutuste sõnul on meetmest tulenevate maksukulude prognoosi kohaselt järgmistel aastatel oodata 1,3 miljoni euro suurust kahjumit aastas.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Meetmega ei nähta ette lihtsustamist. See tuleneb Saksamaa esitatud taotlusest ja käsitleb ainult kõnealust liikmesriiki.

- **Põhiõigused**

Meetmel ei ole tähtsust põhiõiguste suhtes.

4. MÕJU EELARVELE

Meetmega ei kaasne liidule rahalist ega halduskoormust. Ettepanek ei mõjuta seega liidu eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Rakenduskava ei ole vaja. Käesolevas ettepanekus käsitletakse ühele liikmesriigile tema taotlusel antud luba maksumäära vähendamiseks. Luba antakse piiratud ajavahemikuks kuni 31. detsembrini 2029. Kohaldatav maksumäär on võrdne energia maksustamise direktiivis sätestatud madalaima maksustamistasemega. Kui pärast kehtivusaja lõppu esitatakse taotlus meetme uuendamiseks, saab meedet hinnata.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ettepanek ei nõua ülevõtmist selgitavaid dokumente.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Artiklis 1 sätestatakse, et Saksamaal lubatakse kohaldada vähendatud maksumäära sadamakai ääres seisvatele laevadele (välja arvatud eraomanduses olevad lõbusõidulaevad) vahetult jaotatava elektri suhtes (edaspidi „kaldalt tulev elekter“). Maksumäär ei tohi olla väiksem kui 0,50 eurot/MWh, st direktiivis sätestatud minimaalne maksumäär elektrienergia äriotstarbelise kasutuse puhul. Vastavalt direktiivi 2003/96/EÜ artikli 14 lõike 1 punkti c teisele lõigule ei saa vähendatud maksumääraga elektriga varustada eraomanduses olevaid lõbusõidulaevu.

Artikli 2 esimeses lõigus sätestatakse, et taotletud luba antakse kooskõlas kehtiva nõukogu rakendusotsusega 2020/1436/EL alates 1. jaanuarist 2026 kuni 31. detsembrini 2029, mis jääb direktiiviga lubatud maksimaalselt kuueaastase ajavahemiku piiresse, nagu Saksamaa on taotlenud. Teises lõigus on täpsustatud, et juhul kui nõukogu näeb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 113 või ELi toimimise lepingu mõne muu asjaomase sätte alusel ette kaldalt tulevat elektrit käsitlevaid maksusoodustusi hõlmavad üldeeskirjad, mida hakatakse kohaldama esimeses lõigus sätestatud aja jooksul, kaotab otsus kehtivuse kõnealuste üldeeskirjade jõustudes.

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega lubatakse Saksamaal kohaldada elektrimaksu vähendatud määra sadamakai ääres seisvatele laevadele vahetult jaotatava elektri suhtes direktiivi 2003/96/EÜ artikli 19 kohaselt

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/96/EÜ,²² millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik, eriti selle artikli 19 lõike 1 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu rakendusotsusega (EU) 2020/1436²³ lubati Saksamaal kuni 31. detsembrini 2025 kohaldada elektrimaksu vähendatud määra sadamakai ääres seisvatele laevadele vahetult jaotatava elektri suhtes kooskõlas direktiivi 2003/96/EÜ artikliga 19.
- (2) Sakamaa taotles 26. augusti 2025. aasta kirjaga luba kohaldada elektrimaksu vähendatud määra kaldalt tuleva elektri suhtes vastavalt direktiivi 2003/96/EÜ artiklile 19. 23. jaanuaril 2026 saatsid Saksa ametiasutused kirja, milles esitati taotlusega seotud lisateavet.
- (3) Vähendatud maksumääraga, mida Saksamaa kavatseb kohaldada, soovib ta jätkata kaldalt tuleva elektri kasutamise edendamist. Sellise elektri kasutamist peetakse sadamakai ääres seisvate laevade elektrivajaduste rahuldamisel keskkonnale vähem kahjulikuks kui neil laevadel punkrikütuste põletamist.
- (4) Kuna kaldalt tuleva elektri kasutamisel ei teki sellist õhusaasteainete heidet nagu punkrikütuste põletamisel laevade pardal, parandab see sadamalinnade õhukvaliteeti. Saksamaa elektrienergia tootmise struktuuri erilisi tingimusi arvesse võttes võib punkrikütuste põletamisel toodetava elektrienergia asemel kaldalt tulevat elektrit kasutades vähendada lisaks CO₂ heidet, muid õhusaasteaineid ja müra. Seepärast loodetakse, et maksusoodustuse jätkuva kohaldamisega kaldalt tulevatele elektrile on võimalik aidata saavutada liidu keskkonna-, tervishoiu- ja kliimaeesmärke.

²² ELT L 283, 31.10.2003, lk 51, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj>

²³ Nõukogu 7. oktoobri 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/1436, millega lubatakse Saksamaal kohaldada elektrimaksu vähendatud määra sadamakai ääres seisvatele laevadele vahetult jaotatava elektri suhtes direktiivi 2003/96/EÜ artikli 19 kohaselt (ELT L 331, 12.10.2020, lk 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1436/oj) ning nõukogu 12. oktoobri 2020. aasta rakendusotsuse (EL) 2020/1436 (millega lubatakse Saksamaal kohaldada elektrimaksu vähendatud määra sadamakai ääres seisvatele laevadele vahetult jaotatava elektri suhtes direktiivi 2003/96/EÜ artikli 19 kohaselt) parandus (ELT L 342, 16.10.2020, lk 31, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1436/corrigendum/2020-10-16/oj)

- (5) Lubades Saksamaal kohaldada kaldalt tuleva elektri suhtes vähendatud maksumäära, ei minda sellise elektri kasutamise suurendamiseks vajalikust kaugemale, kuna elektrienergia tootmine laevade pardal jääb endiselt enamikul juhtudel konkurentsivõimelisemaks võimaluseks. Samal põhjusel ja asjaomase tehnoloogia praeguse suhteliselt väikese turuosa tõttu ei too kõnealune vähendatud maksumäära kohaldamine oma jõusoleku ajal tõenäoliselt kaasa märkimisväärsed konkurentsimoonutusi ega mõjuta seega negatiivselt siseturu nõuetekohast toimimist.
- (6) Vastavalt direktiivi 2003/96/EÜ artikli 19 lõikele 2 tuleb kõiki kõnealuse direktiivi artikli 19 lõike 1 alusel antavaid lube ajaliselt rangelt piiritleda. Tagamaks, et loa kehtivusaeg on piisavalt pikk, et see ei paneks asjaomaseid ettevõtjaid loobuma vajalike investeeringute tegemisest, on asjakohane anda luba neljaks aastaks. Loa kehtivus peaks siiski lõppema alates kuupäevast, mil hakatakse kohaldama kaldalt tuleva elektri maksusoodustusi käsitlevaid üldsätteid, mille nõukogu võtab vastu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 113 või mis tahes muu asjakohase sätte alusel, kui selliseid sätteid hakatakse kohaldama loa kehtivuse ajal.
- (7) Selleks et tagada sadama- ja laevakäitajatele õiguskindlus ning vältida elektrienergia turustajate ja edasimüüjate halduskoormuse võimalikku suurenemist, mis tuleneb kaldalt tulevale elektrile kehtestatud maksumäära muudatustest, tuleks tagada, et Saksamaal on võimalik kohaldada kaldalt tuleva elektri maksuvähendust ilma katkestuseta. Seepärast tuleks rakendusotsusega (EL) 2020/1436 kehtestatud varasema korra sujuva kohaldamise jätkamiseks anda taotletud luba alates 1. jaanuarist 2026.
- (8) Käesolev otsus ei piira liidu riigiabi eeskirjade kohaldamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Saksamaal lubatakse kohaldada elektrimaksu vähendatud määra sadamakai ääres seisvatele laevadele, mis ei ole eraomanduses olevad lõbusõidulaevad, vahetult jaotatava elektri suhtes (edaspidi „kaldalt tulev elekter“), tingimusel et järgitakse direktiivi 2003/96/EÜ artiklis 10 osutatud madalaimaid maksustamistasemeid.

Artikkel 2

Käesolevat otsust kohaldatakse 1. jaanuarist 2026 kuni 31. detsembrini 2029.

Juhul kui nõukogu näeb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 113 või mõne muu asjaomase sätte alusel ette kaldalt tulevat elektrit käsitlevaid maksusoodustusi hõlmavad üldeeskirjad, mida hakatakse kohaldama käesoleva artikli esimeses lõigus sätestatud loa kehtivusaja jooksul, kaotab käesolev otsus kehtivuse, kui kõnealused üldeeskirjad jõustuvad.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Saksamaa Liitvabariigile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*